

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.09.2016.-30.09.2016.

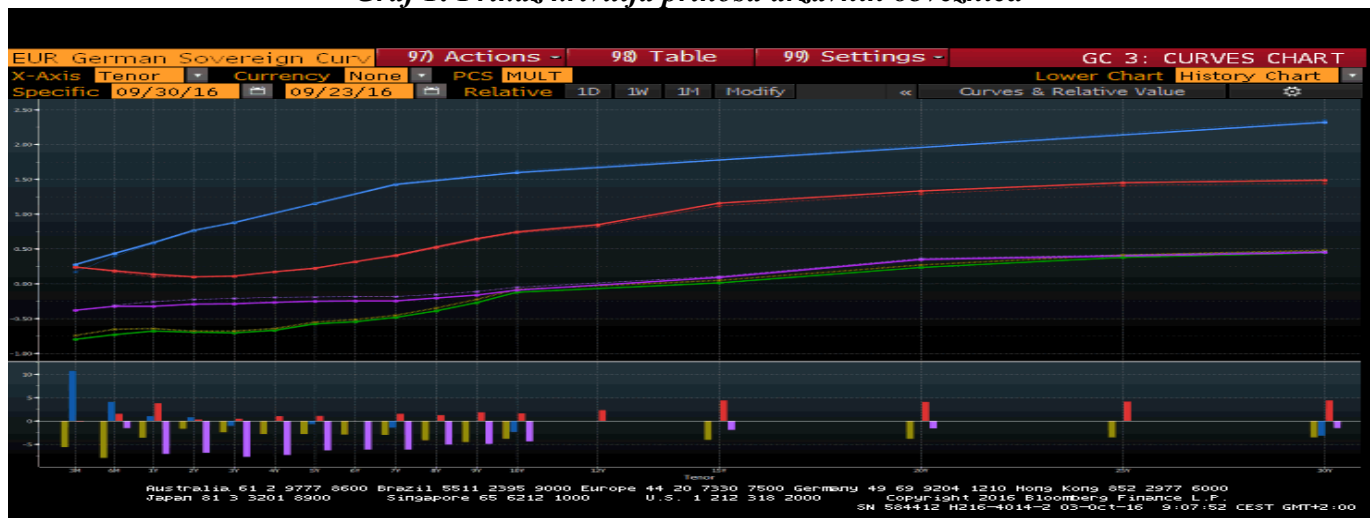
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	23.9.16	-	30.9.16	23.9.16	-	30.9.16	23.9.16	-	30.9.16	23.9.16	-	30.9.16
2 godine	-0,67	-	-0,68 ↓	0,75	-	0,76 ↑	0,10	-	0,10 →	-0,21	-	-0,29 ↓
5 godina	-0,55	-	-0,58 ↓	1,16	-	1,15 ↓	0,21	-	0,22 ↑	-0,18	-	-0,25 ↓
10 godina	-0,08	-	-0,12 ↓	1,62	-	1,59 ↓	0,73	-	0,75 ↑	-0,05	-	-0,09 ↓

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	23.9.16	-	30.9.16
3 mjeseca	-0,742	-	-0,798 ↓
6 mjeseci	-0,653	-	-0,732 ↓
1 godina	-0,615	-	-0,649 ↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.09.2016. godine (pune linije) i 23.09.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa obveznica eurozone nastavljen je početkom protekle sedmice, prilikom čega su prinosi dvogodišnjih njemačkih obveznica u utorak zabilježili novi rekordno nizak nivo od -0,698%, a prinosi desetogodišnjih obveznica u srijedu smanjeni na najniži nivo od 11. jula ove godine. Do kraja sedmice prinosi su zabilježili samo blagi rast, uprkos objavljivanju preliminarnih podataka o rastu stope inflacije u eurozoni u septembru. Dionice Deutsche Bank AG su u ponedjeljak zabilježile dnevni pad od preko 7,5%, na rekordno nizak nivo (10,55 EUR), nakon što se u medijima pojavila informacija da Vlada Njemačke neće pružiti finansijsku podršku banci, što je negativno djelovalo na investitore u vezi sa slabim finansiranjima ove banke, a sve u vezi s ranijim zahtjevom isplate po osnovu hipotekarnih kredita u iznosu od 14 milijardi USD, dok je Vlada ovakve špekulacije opisala kao „neosnovane“. Oporavak vrijednosti dionica je zabilježen u srijedu, nakon što je ova banka pristala na prodaju osiguravajuće kompanije u Velikoj Britaniji za 935 miliona GBP, a najveći dnevni rast od preko 6% je zabilježen u petak usljed špekulacija o mogućem postizanju dogovora o isplati štete od 5,4 milijarde USD, umjesto prvobitnih 14 milijardi USD, s tim da pregovori o ovom pitanju još uvijek nisu završeni. Pored Deutsche Bank i

Commerzbank je bilježila pad vrijednosti dionica nakon što je potvrđeno da se planira ukidanje 9.600 radnih mjesta, kao i suspenzija isplate dividendi do 2019. godine.

Komentari ministra finansija Njemačke Schaeublea ukazali su na povratak tenzija između najveće evropske privrede i ECB. Istovremeno, predsjednik ECB-a Draghi u izlaganju pred Parlamentom Njemačke od Schaeublea zatražio je da podrži privredni rast, kako bi se okončala faza niskih kamatnih stopa. Draghi je, takođe, branio trenutno niske kamatne stope koje su potrebne za oporavak rasta, te izjavio da vlade moraju ispuniti svoj dio kako bi upotpunile monetarnu politiku. U Italiji je 4. decembar ove godine određen kao datum za održavanje referenduma u vezi sa ustavnim reformama. Premijer Italije Renzi izjavio je da će privreda Italije bilježiti rast od samo 0,7% u ovoj, te 1% u 2017. godini, dok se očekuje da će budžetski deficit biti smanjen na 2% GDP-a u 2017. godini, a u tekućoj godini iznositi 2,4% (blago iznad očekivanja).

Rejting agencija Fitch je povećala kreditni rejting Slovenije za jednu stepenicu, na A- sa „stabilnim“ izgledima. Njemačka je po rekordno niskim prinosisima emitovala jednogodišnje trezorske zapise (-0,658%), kao i dvogodišnje obveznice (-0,70%). Po rekordno niskim prinosisima i Francuska je emitovala tromjesečne (-0,659%), šestomjesečne (-0,623%) i jednogodišnje (-0,589%) trezorske zapise, a Italija dvogodišnje obveznice (-0,216%) i šestomjesečne trezorske zapise (-0,257%). Po većim prinosisima, u odnosu na prethodne aukcije, Italija je emitovala petogodišnje (0,28%) i desetogodišnje (1,21%) obveznice. Holandija je emitovala dvadesetogodišnje obveznice (0,298%), a ESM devetogodišnje obveznice po prinosisu od -0,06%.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SEP	103,5	104,9	103,5
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	SEP	-8,2	-8,2	-8,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	SEP	106,3	109,5	106,3
4.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	OKT	10,2	10,0	10,2
5.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	SEP	-	101,0	99,5
6.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	AUG	4,9%	5,1%	4,9%
7.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	SEP	0,4%	0,4%	0,2%
8.	Stopa nezaposlenosti – EZ	AUG	10,0%	10,1%	10,1%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	AUG	-5,0	50,2	-19,1
10.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	AUG	11,4%	11,4%	11,4%
11.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	AUG	-	8,2%	8,3%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su povećani za jedan bazni poen u odnosu na prethodnu sedmicu. Prinosi petogodišnjih američkih obveznica su smanjeni za jedan bazni poen na sedmičnom nivou, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica smanjeni za tri bazna poena.

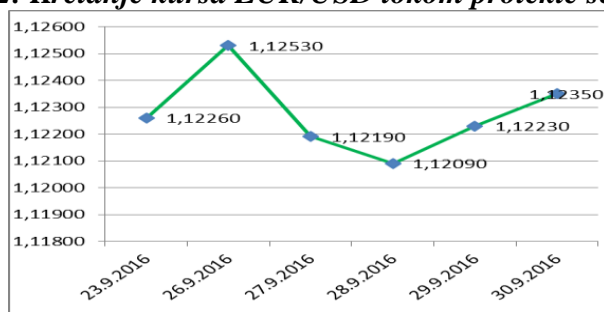
Predsjednica FED-a Yellen svjedočila je tokom protekle sedmice pred Odborom za finansijske usluge Predstavničkog doma SAD-a, te je navela da su američke banke značajno ojačale od perioda krize, ali moraju da budu otporne na nove rizike koji prijete finansijskoj stabilnosti. Yellen je navela da ne vidi značajne pritiske na rast stope inflacije, ali je dodala i to da ona i većina članova FOMC-a smatraju da je potrebno povećanje referentne kamatne stope tokom ove godine. Osim nje, i drugi FED-ovi zvaničnici su iznosili svoje mišljenje o budućnosti FED-ove referentne kamatne stope, prema čemu se može zaključiti da postoje razlike u njihovim stavovima. Tokom protekle sedmice objavljeni su podaci o boljem od očekivanja rastu američke privrede u drugom kvartalu ove godine i većem od očekivanja povećanju stope inflacije u SAD-u. Prema fjučersima, na FED-ovu kamatnu stopu, vjerovatnoća da će FED na novembarskom sastanku FOMC-a povećati referentnu kamatnu stopu trenutno iznosi 17,1%, a za decembarski sastanak iznosi 59,3%.

Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – finalni podatak (G/G)	II kvartal	1,3%	1,4%	0,8%
2.	Indeks lične potrošnje (G/G)	II kvartal	4,4%	4,3%	1,6%
3.	PCE deflator (G/G)	AUG	0,9%	1,0%	0,8%
4.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	AUG	0,2%	0,2%	0,4%
5.	Indeks lične potrošnje (M/M)	AUG	0,1%	0,0%	0,4%
6.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) – preliminarno	AUG	-1,5%	0,0%	3,6%
7.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	AUG	-8,3%	-7,6%	13,8%
8.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	AUG	0,0%	-2,4%	1,2%
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	SEP	99,0	104,1	101,8
10.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Dalasa	SEP	-2,5	-3,7	-6,2
11.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	SEP	-2	-8	-11
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24. SEP	260.000	254.000	251.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan sa nivoa od 1,1226 na nivo od 1,1235.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice BoE je započela sa programom otkupa korporativnih obveznica koji će trajati narednih osamnaest mjeseci. Kroz ovaj program kupovaće se 10 milijardi GBP obveznica koje su emitovane od strane visokorejtingovanih nefinansijskih kompanija (uključujući i General Electric Co, United Utilities Group Plc i Rio Tinto Plc) sa ciljem snižavanja njihovih troškova pozajmljivanja, kao i omogućavanja ovim kompanijama da izdaju više duga kojim bi finansirali svoje investicije. Preliminarna lista uključuje 270 pogodnih obveznica koje izdaju kompanije u Velikoj Britaniji koje, ujedno, značajno doprinose nacionalnoj ekonomiji (u program su uključene i kompanije Apple, BMW i McDonald's).

Tržišni učesnici izražavaju zabrinutost da bi napuštanje jedinstvenog tržišta EU uticalo na to da Velika Britanija utone u recesiju i da ujedno poveća deficit na tekućem računu, koji je trenutno jedan od najvećih među razvijenim zemljama i iznosi 5% GDP-a.

Premijerka Velike Britanije, May, izjavila je da će se član 50 Ugovora o EU, kojim se pokreće proces napuštanja EU, aktivirati do kraja marta 2017. godine. Pored toga, saopšteno je da će „Veliki zakon o opozivanju“ kojim se EU legislative prenose u legislativu Velike Britanije, dozvoliti da Parlament Velike Britanije ukida pojedine elemente zakona prema njihovoj volji, navedeno je u Financial Times.

Ministar vanjskih poslova Škotske Hyslop upozorio je da se Vlada Velike Britanije suočava sa oštrim razmimoilaženjima, pozivajući se na prve sastanke održane između zvaničnika Škotske i ministra konzervativne partije Davisa. Ministar trgovine Fox izjavio je da će Velika Britanija raditi na programu liberalnije trgovine nakon Brexita. Prilikom obraćanja u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, Fox je naveo da Velika Britanija želi da EU uspije, ali da, takođe, žele mnogo više slobodne trgovine koja će voditi prosperitetu građana Velike Britanije. Fox je istakao da neće biti pravnog vakuma u momentu kada Velika Britanija napusti EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno	Prethodni
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) AUG	1,4	1,6	1,2
2.	Hipotekarni krediti AUG	60.200	60.100	60.900
3.	Monetarni agregat M4 (G/G) AUG	-	5,4%	3,9%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G) SEP	5,0%	5,3%	5,6%
5.	GDP (Q/Q) F II KVARTAL	0,6%	0,7%	0,4%
6.	Deficit tekućeg računa (u mlrd GBP) II KVARTAL	30,6	28,7	27,0
7.	Uslužni sektor (M/M) JUL	0,1%	0,4%	0,3%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F II KVARTAL	0,5%	1,0%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je blago aprecirala u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,86593 na nivo od 0,86608, dok je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,2966 na nivo od 1,2972.

JAPAN

Početak protekle sedmice je objavljen zapisnik sa julske sjednice MPC BoJ, u kojem je navedeno da su marginalni efekti monetarnih olakšica umanjeni, kao i da povećanje otkupa ETF vrijednosnih papira neutralizuje rizike povjerenja. Takođe, istaknuto je da su kretori monetarne politike BoJ bili uznemireni zbog slabih inflatornih očekivanja i neizvjesnih izgleda za dostizanje ciljanog nivoa inflacije, čak i prije nego što je objavljen sveobuhvatan pregled njihovih politika u septembru.

Krajem sedmice je objavljen podatak o stopi inflacije u Japanu, koja je u augustu zabilježila najniži nivo od aprila 2013. godine (-0,5%). Iz MMF-a je saopšteno da su centralne banke širom svijeta povećale udjele JPY na 4,5% ukupnih rezervi u II kvartalu, što je najveći nivo od 2003. godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G) AUG	-0,5%	-0,5%	-0,4%
2.	Temeljna inflacija (G/G) AUG	0,2%	0,2%	0,3%
3.	Vodeći indeks F JUL	-	100,0	100,6
4.	Koincidirajući indeks F JUL	-	112,1	112,0
5.	Maloprodaja (G/G) AUG	-1,7%	-2,1%	-0,2%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G) AUG	0,3%	0,2%	0,3%
7.	Industrijska proizvodnja (G/G) P AUG	3,4%	4,6%	-4,2%
8.	Indeks građevinskog sektora (G/G) AUG	-	13,8%	-10,9%

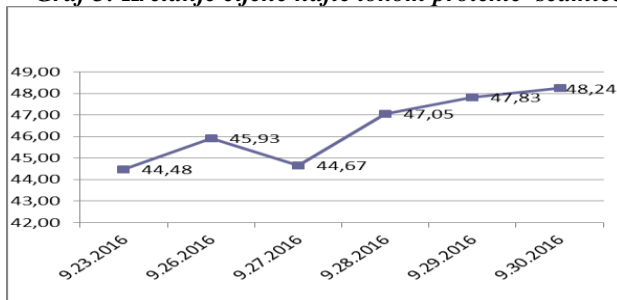
JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 113,37 na nivo od 113,92. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 101,02 na nivo od 101,35.

NAFTA I ZLATO

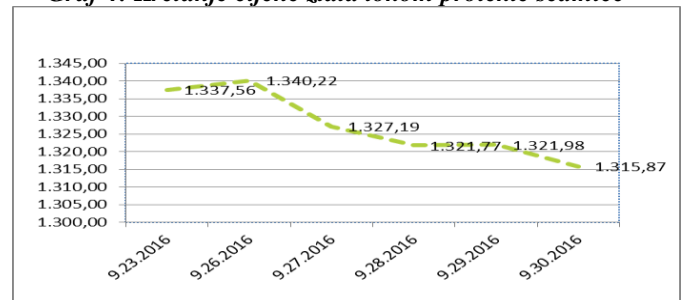
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 44,48 USD (39,62 EUR). Cijena nafte je početkom protekle sedmice bilježila volatilno kretanje pod uticajem iščekivanja rezultata sastanaka predstavnika zemalja članica OPEC-a. Predstavnici ovih zemalja su postigli dogovor da proizvodnju nafte smanje na obim između nivoa od 32,5 miliona do 33 miliona barela dnevno, što je u odnosu na augustovski nivo proizvodnje smanjenje od 750.000 barela na dnevnom nivou. Postizanje ovog dogovora je podrazumijevalo formiranje studijske grupe koja će u narednom periodu razmatrati na koji način će se sprovesti ova odluka, odnosno koliko svaka pojedinačna zemlja članica OPEC-a treba da smanji obim proizvodnje, što bi trebalo biti poznato do narednog formalnog sastanka članica OPEC-a, koji se održava u novembru. Tokom protekle sedmice saopšteno je da su američke zalihe nafte smanjene za 1,9 miliona barela u odnosu na prethodnu sedmicu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 48,24 USD (42,94 EUR), što je njen najviši nivo u posljednjih mjesec i po dana.

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.337,56 USD (1.191,48 EUR). Tokom protekle sedmice cijena zlata je bilježila smanjenje. Osim na kretanje ekonomskih pokazatelja u SAD-u, investitori na tržištu zlata obraćaju pažnju i na debate i ankete o potencijalnim rezultatima predsjedničkih izbora u ovoj zemlji. Pod uticajem špekulacija na ovu temu, cijena ovog plemenitog metala je bilježila smanjenje. Uticaj na smanjenje cijene zlata imala je i aprecijacija USD zabilježena sredinom protekle sedmice, kao i različite izjave FED-ovih zvaničnika o budućnosti FED-ove referentne kamatne stope. Tokom trgovanja u petak, objavljene su informacije o neočekivanom povećanju stope inflacije u SAD-u, te preliminarni podatak o značajnom povećanju stope inflacije u eurozoni, koji je bio dvostruko veći od prethodnog. Objavljivanje ovih informacija je podstaklo špekulacije o FED-ovom povećanju referentne kamatne stope do kraja ove godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,87 USD (1.171,22 EUR), što je na sedmičnom nivou smanjenje od 1,62%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.